

Προς
τον Πρωθυπουργό της Χώρας
κ. Α. Σαμαρά

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Με αφορμή τα εγκαίνια της Διεθνούς Έκθεσης, σας υποβάλλουμε τις προτάσεις του ΤΕΕ/ΤΚΜ για ορισμένα σημαντικά αναπτυξιακά ζητήματα που αφορούν την Περιφέρεια, τη Χώρα, τους Μηχανικούς και όλο τον τεχνικό κόσμο.

A. ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

➤ Έργα Στρατηγικού Σχεδίου Υποδομών Μεταφορών 2010 – 2020

Βασική κριτική του ΤΕΕ επί του ΣΣΥΜ ήταν ότι ουσιαστικά αποτελούσε ένα κατάλογο των έργων που κατά καιρούς έχουν μελετηθεί, ανακοινωθεί ή και ειπωθεί ως ιδέες για την πόλη, χωρίς να εντάσσονται σε συγκεκριμένο αναπτυξιακό πλαίσιο, χωρίς να συνδέονται με τον χωροταξικό – πολεοδομικό σχεδιασμό, χωρίς προτεραιότητες, σαφή χρονοδιαγράμματα και χρηματοδοτικά εργαλεία (1). Το γεγονός ότι ακόμη εκκρεμεί η επικαιροποίηση του Ρυθμιστικού Σχεδίου ενώ και το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης βρίσκεται σε διαδικασία αναθεώρησης επιβεβαιώνουν και σήμερα την άποψη του Τμήματος.

▪ ΜΕΤΡΟ

Το έργο που συζητήθηκε και ωρίμασε επί 20 χρόνια έχοντας γίνει φετίχ για την πόλη, φαίνεται να απαιτεί άλλα τόσα χρόνια υλοποίησης, γεγονός που δυσχεραίνει τη λειτουργία της πόλης και πλήττει ακόμα περισσότερο τη χειμαζόμενη οικονομία της. Απαιτείται να αρθούν άμεσα τα προβλήματα και να προχωρήσει η ολοκλήρωση της βασικής γραμμής **ως έργου πρώτης προτεραιότητας, ταυτόχρονα με την επέκταση προς Καλαμαριά**. Παράλληλα, χρειάζεται να προχωρήσει και η ανάθεση των μελετών των επεκτάσεων προς Εύοσμο – Κορδελιό και προς Σταυρούπολη – Πολίχνη – Νοσοκομεία Ευκαρπίας. Θεωρούμε πολύ θετικό το χρονοδιάγραμμα εργασιών του επόμενου εξαμήνου, όπως παρουσιάστηκε, αρκεί να τηρηθεί.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει προτείνει για την αποτελεσματικότερη υλοποίηση του έργου και την επιτάχυνση των εργασιών τη διοίκησή του να την αναλάβει εταιρεία με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ είναι μια αξιόπιστη εταιρεία του δημοσίου με μετρήσιμο έργο και θα μπορούσε να συμβάλει σε αυτή την κατεύθυνση.

Τέλος, σε ότι αφορά τις αρχαιότητες του σταθμού Βενιζέλου και παρά τις θετικές εξελίξεις, το ΤΕΕ/ΤΚΜ επαναλαμβάνει την άποψή του ότι το έργο δεν μπορεί να παρακωλύεται λόγω τεχνητών διελκυστίνδων, που κάθε φορά αλλάζουν άκρα. **Το ΤΕΕ/ΤΚΜ απέδειξε πρώτο ότι υπάρχει λύση και εφικτή και αποδεκτή από όλους, χωρίς ουσιαστική χρονική ή οικονομική επιβάρυνση (2)**, στη συνέχεια παρουσιάστηκαν και άλλες εναλλακτικές, άρα το μόνο που απομένει είναι να δρομολογηθεί μία εξ αυτών.

- Αναβάθμιση Εσωτερικής και Ανατολικής Περιφερειακής Οδού (3)

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Η αναβάθμιση της περιφερειακής οδού και το τμήμα της ΕΟ Θεσσαλονίκης Μουδανιών από τον Κόμβο του Αγ. Παύλου έως την Καρδία είναι έργα που διαθέτουν μελετητική ωριμότητα και θα συμβάλουν σημαντικά στην διαμπερή κυκλοφορία της πόλης

- Σύνδεση της Θεσσαλονίκης με τις πρωτεύουσες των νομών της ΠΚΜ

Η Θεσσαλονίκη συνδέεται με τις πρωτεύουσες των νομών της ΠΚΜ με αξιόπιστο και ασφαλές οδικό δίκτυο. Εξαίρεση αποτελεί η σύνδεση της Θεσσαλονίκης με την Έδεσσα όπου για να ολοκληρωθεί η σύνδεση θα πρέπει να ενταχθούν στη νέα ΣΕΣ η παράκαμψη της Χαλκηδόνας, η παράκαμψη των Γιαννιτσών και το τμήμα Μαυροβούνι Έδεσσα τα οποία διαθέτουν μελετητική ωριμότητα

- Ολοκλήρωση των οδικών υποδομών του Ν. Χαλκιδικής

Όπως είναι γνωστό ο νομός Χαλκιδικής είναι από τους πυλώνες της τουριστικής βιομηχανίας της πατρίδας μας, παρόλα αυτά η σύνδεση με το αεροδρόμιο Μακεδονία και τη Θεσσαλονίκη παραμένει προβληματική. Για την ολοκλήρωση της Ε.Ο. Ν. Μουδανιών - Πευκοχωρίου απομένει το τμήμα Καλλιθέα - Πευκοχώρι, στο οποίο εκπονείται η μελέτη.

Επίσης για την διαπλάτυνση της Ε.Ο. Ν. Μουδανιά – Νικήτη είναι απαραίτητη η ολοκλήρωση των μελετών και η ένταξη του έργου στη ΣΕΣ

- Ασφάλεια οδικού δικτύου

Το οδικό δίκτυο της ΠΚΜ είναι σε μεγάλο βαθμό γηρασμένο ενώ η απουσία συντήρησης λόγω περιορισμένων πόρων το έχει καταστήσει επικίνδυνο. Η Ε.Ε. τα τελευταία χρόνια δίνει προτεραιότητα στα ζητήματα οδικής ασφάλειας. Οι παρεμβάσεις σε ζητήματα οδικής ασφάλειας είναι χαμηλού κόστους και υψηλής ανταποδοτικότητας. Η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ έχει αναλάβει την εκπόνηση μελετών οδικής ασφάλειας για το σύνολο των νομών της χώρας μας. Από το ΕΣΠΑ έχει εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση των βραχυπρόθεσμων παρεμβάσεων, ενώ θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν από το ΣΕΣ οι μεσοπρόθεσμες παρεμβάσεις

➤ Σιδηροδρομικές Μεταφορές

Στην Ελλάδα, χώρα ενεργειακά εξαρτημένη, ο σιδηρόδρομος για πολλές δεκαετίες έχει αφεθεί στην τύχη του, με αποτέλεσμα την απογοητευτική συμμετοχή του στις επιβατικές (κάτω του 3%) και στις εμπορευματικές μεταφορές (κάτω του 2%). Κατ' αρχήν πρέπει να ολοκληρωθεί η βασική γραμμή Αθηνών – Θεσσαλονίκης (ηλεκτροκίνηση, αμφιδρόμηση, τηλεδιοίκηση, σηματοδότηση) και να βελτιωθεί το υφιστάμενο σιδηροδρομικό δίκτυο. Επίσης πρέπει να σχεδιαστούν:

- Σιδηροδρομική Εγνατία

Η πρόταση έχει μελετηθεί από το Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας σε συνεργασία με τα γείτονα Τμήματα από το 2004 και αφορά τη δημιουργία ενός δικτύου που εκτείνεται από την Ήπειρο ως την Θράκη, με κεντρικό άξονα περίπου παράλληλο με τον αντίστοιχο της οδικής Εγνατίας. (4)

- Προαστιακός Σιδηρόδρομος

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει καταθέσει από το 2003 πρόταση για η μελέτη αυτού του μέσου που θα ολοκληρώσει την αστική συγκοινωνιακή πολιτική ενώ θα εξασφαλίσει την οικονομική, ταχεία και ασφαλή σύνδεση του Μητροπολιτικού κέντρου με την ενδοχώρα του. (5)

➤ ΠΑΘΕ

Οφείλει να περαιωθεί ως έργο πρώτης προτεραιότητας για τη χώρα. Η εθνική πολιτική και αναπτυξιακή σημασία της ολοκλήρωσης αυτού του οδικού άξονα για τη χώρα είναι προφανής και αδιαμφισβήτητη. Για τη Θεσσαλονίκη, ένα από τα σημαντικότερα στρατηγικά της πλεονεκτήματα στην σύγχρονη εποχή θεωρείται η πλήρης οδική σύνδεσή της μέσω του ΠΑΘΕ και της ΕΓΝΑΤΙΑΣ.

➤ Λιμάνι

Το λιμάνι της Θεσσαλονίκης είναι αφημένο στις οικονομικές συνθήκες της προηγούμενης εικοσαετίας. Θεωρούμε την ανάπτυξη του λιμανιού, σε συνδυασμό από τη μια μεριά με το θαλάσσιο μέτωπο της Θεσσαλονίκης και από την άλλη με τον Εμπορευματικό Σταθμό ως επείγουσα ανάγκη. Παράλληλα ο χώρος του λιμανιού μπορεί να αποτελέσει πρότυπο μοντέλο

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ανάπτυξης με την παράλληλη αξιοποίηση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας και ιδιαίτερα του εμβληματικού κτιρίου του τελωνείου προς όφελος της πόλης.

➤ Αεροδρόμιο Μακεδονία

Η υλοποίηση του στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης του αεροδρομίου δεν έχει ολοκληρωθεί μετά από δεκαπέντε περίπου χρόνια ενώ δεν έχει προχωρήσει η δημοπράτηση του νέου αεροσταθμού. Πρόκειται επίσης για έργο προτεραιότητας, η υλοποίηση του οποίου θα πρέπει να τεθεί ως όρος σε οποιαδήποτε διαδικασία ανάπτυξης ή εκμετάλλευσης του Αεροδρομίου.

Παράλληλα (δεδομένου ότι τα έργα της Θεσσαλονίκης έχουν υπερτριακονταετή ωρίμανση) το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει προτείνει τη διερεύνηση της χωροθέτησης νέου αεροδρομίου ώστε να ελαχιστοποιηθούν μελλοντικά προβλήματα χρήσεων γης.

B. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ – ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Η κρίση στον χώρο του Τεχνικού Έργου, Δημόσιου και Ιδιωτικού κορυφώθηκε λόγω κρίσης αλλά ξεκίνησε πιο πριν. Στη συνέχεια, η εμφάνιση των επιπτώσεων της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, ο εγχώριος πανικός και τα αντιαναπτυξιακά μέτρα οδήγησαν τον κλάδο σε κανονική ύφεση.

Δεδομένου ότι η κατασκευή παραμένει μοχλός ανάπτυξης ακόμα και για οικονομίες ευρύτερης ποικιλότητας και δυναμικότητας από την Ελληνική, είναι προφανής η ανάγκη υποστήριξης όλου του συστήματος αναφοράς.

▪ Δημόσιο Έργο

Οι καθυστερήσεις του ΕΣΠΑ, και η αρνητική έως εχθρική στάση του χρηματοπιστωτικού τομέα – λόγω κρίσης αλλά και λόγω στρεβλών κατευθύνσεων - μηδένισε στην ουσία τη σχετική δραστηριότητα. Χρειάζεται αφενός να κερδηθεί ο χαμένος χρόνος αφετέρου να μην επαναληφθούν και στη νέα προγραμματική περίοδο οι προβληματικές πρακτικές.

▪ Ιδιωτικό Έργο

Το οικονομικό προϊόν της οικοδομικής δραστηριότητας, όπως τη γνωρίζαμε μέχρι τώρα, δεν πρέπει να εκλείψει αλλά να παραχθεί από δραστηριότητες σύγχρονες, αειφόρες και ταυτόχρονα αποδοτικές πρακτικές, οι οποίες σχετίζονται άμεσα με τη βελτίωση του υφιστάμενου κτιριακού κεφαλαίου.

▪ Τεχνικές Εταιρείες

Μείζον πρόβλημα στο επιχειρηματικό και οικονομικό τοπίο είναι το μαζικό κλείσιμο τεχνικών εταιρειών και γραφείων. Η κατακόρυφη πτώση της σχετικής δραστηριότητας, οι καθυστερήσεις αποπληρωμής εκτελεσμένου έργου, οι υπέρογκες εγγυητικές επιστολές και η πολιτική των τραπεζών δεν αφήνουν περιθώρια βιωσιμότητας. Χρειάζονται άμεσα μέτρα για να αναστραφεί το κλίμα και να ενισχυθεί ο τεχνικός επιχειρηματικός ιστός.

▪ Τεχνικές Υπηρεσίες του Δημοσίου

Σε ότι αφορά τη Δημόσια Διοίκηση Το ΤΕΕ έχει επισημάνει επανειλημμένα ότι η αναβάθμισή της εντάσσεται στα Μεγάλα Έργα. Είναι απαραίτητη η ενίσχυση των Τεχνικών Υπηρεσιών και το ΤΕΕ, με σεμινάρια και δράσεις συνεργασίας, ήδη προσπαθεί να καλύψει τα κενά στην ενημέρωση του στελεχιακού δυναμικού τους.

▪ Τεχνικός κόσμος

Χρειάζεται επιτέλους να οργανωθεί, με υπευθυνότητα και χωρίς ψηφοθηρικές βλέψεις, η πυραμίδα του τεχνικού κόσμου, καθώς και η διαδικασία πιστοποίησης όλων των βαθμίδων της, στην οποία προφανώς το ΤΕΕ θα έχει πρωτεύοντα ρόλο.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ειδικότερα απαιτούνται:

- **Ευέλικτη, σταθερή και κωδικοποιημένη νομοθεσία**, που θα εξασφαλίζει τον ελεύθερο και υγιή ανταγωνισμό, σταθερό και δίκαιο φορολογικό καθεστώς.
- **Αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου μελετών και έργων του δημοσίου** (ν. 3316/2005, ν. 3669/2008), με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των μελετών και των έργων, τη διαφάνεια και την αξιοκρατία στις αναθέσεις. Συμπλήρωση και επικαιροποίηση των Προδιαγραφών μελετών, σε συνδυασμό με τη συμπλήρωση και επικαιροποίηση του Κώδικα αμοιβών μελετών.
- **Άμεση θεσμοθέτηση του Μητρώου Συντελεστών Ιδιωτικών Έργων (ΜΗΣΙΕ)**, με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας και της ασφάλειας των ιδιωτικών κατασκευών.
- **Αποσυμφόρηση των Υπηρεσιών του Υπουργείου (Δ15)**, με τη συνδρομή του ΤΕΕ, των Συνδέσμων Εργοληπτών και Συλλόγων Μελετητών στην τήρηση των αντίστοιχων Μητρώων.
- **Αξιοποίηση των τεχνικών υπαλλήλων (Μηχανικών) των υπό συγχώνευση ή κατάργηση Οργανισμών και Δ.Ε.Κ.Ο.** σε άλλους φορείς του Δημοσίου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, μετά από αξιολόγηση.

Σε ότι αφορά το ΤΕΕ,

Θεωρούμε σημαντική και **θετική την κίνηση του ΥΠΟΜΕΔΙ** να εγκρίνει τον προϋπολογισμό του ΤΕΕ και να παρέχει ανταποδοτικά τέλη σε εφαρμογές όπως τα αυθαίρετα. Ακόμη ζητούνται:

- Χορήγηση στο ΤΕΕ του ΓΕ.ΜΗ.
- Πιστοποίηση των τεχνικών επαγγελματιών από το ΤΕΕ, σύμφωνα με την πρόταση του ΤΕΕ/ΤΚΜ
- Χορήγηση δυνατότητας στο ΤΕΕ για αδειοδοτήσεις επιχειρήσεων.
- Αλλαγή του Θεσμικού Πλαισίου από το ΤΕΕ για τη δημιουργία ενός οργανισμού σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες, αυτοδιοίκητου και οικονομικά ανεξάρτητου στη βάση της ανταποδοτικότητας, προς τα μέλη του και την Πολιτεία.

Γ. ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Δεδομένης της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας από εισαγόμενα καύσιμα, των περιβαλλοντικών της δεσμεύσεων, της Ευρωπαϊκής πολιτικής αλλά και νέων δεδομένων οφειλόμενων στην οικονομική κρίση όπως η ρύπανση λόγω ανεξέλεγκτης καύσης ξύλου και άλλων υλικών για θέρμανση στον οικιστικό τομέα, η εξοικονόμηση αναδεικνύεται σε άμεση προτεραιότητα κάθε αναπτυξιακής δράσης.

Βασικές προτάσεις:

- **Εξοικονόμηση στον οικιστικό τομέα.**

Ενίσχυση ανακαίνισης κτηρίων με στόχο το πράσινο – έξυπνο σπίτι: μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας, αυτοματισμοί, τηλεπικοινωνίες και τερματικός εξοπλισμός, θωράκιση από καταστροφές.

Δεδομένου ότι υπάρχει μεγάλο απόθεμα μη θερμομονωμένων κτιρίων που κατασκευάστηκαν πριν το 1980, αλλά και ότι στα νεότερα κτίρια το 89% της ενέργειας καταναλώνεται για θέρμανση και κλιματισμό, χρειάζεται να ενταθούν οι δράσεις για τη βελτίωση των υφιστάμενων κτιρίων, δημόσιων και ιδιωτικών. Επισημαίνεται ότι οι πόροι του προγράμματος «Εξοικονομώ κατ'οίκον» εξαντλήθηκαν πολύ νωρίς για την Κεντρική Μακεδονία και το ΤΕΕ/ΤΚΜ είχε ζητήσει αύξησή τους.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ένα μεγάλο σημαντικό όφελος των σχετικών δράσεων, όπως ήδη με διάφορους τρόπους έχει τεκμηριώσει το ΤΕΕ είναι η αναπλήρωση του οικονομικού προϊόντος της οικοδομικής δραστηριότητας που έχει μηδενιστεί και η υποστήριξη του κατασκευαστικού τομέα.

➤ **Γεωθερμία**

Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στη γεωθερμική ενέργεια, καθώς είναι πολύ λίγο αξιοποιημένη, παρόλη την ύπαρξη πολλών αξιόλογων πεδίων στην ΠΚΜ (6)

- Αξιοποίηση των βεβαιωμένων γεωθερμικών πεδίων (επενδύσεις παραγωγής, διανομής, ελέγχου και επανέγχυσης γ/θ ρευστού)
- Ενίσχυση της έρευνας για ανίχνευση και βεβαίωση γ/θ πεδίων
- Ενίσχυση για επενδύσεις εκμετάλλευσης τμημάτων γ/θ πεδίων (όπως προκηρύσσονται από την ΑΔΜΘ)
- Ενίσχυση για εγκαταστάσεις εξοπλισμού αξιοποίησης γ/θ ενέργειας για αγροτική, βιομηχανική και αστική χρήση.

➤ **Ενεργειακή εκμετάλλευση αστικών απορριμμάτων:**

Στην Ελλάδα έχουν αναπτυχθεί ή διερευνώνται τεχνολογίες ενεργειακής αξιοποίησης ορισμένων αποβλήτων, οι οποίες, πέραν του άμεσου περιβαλλοντικού αποτελέσματος, προσφέρουν ευκαιρίες επιχειρηματικών ανοιγμάτων, αύξηση θέσεων εργασίας (5-100 ανά τεχνολογία) αλλά και έσοδα από την εμπορική εκμετάλλευση των νέων τεχνολογιών/καινοτομιών σε άλλες χώρες (7).

➤ **Ανάπτυξη μονάδων βιοαερίου**, για την εκμετάλλευση κτηνοτροφικών και αγροτικών υπολειμμάτων.

➤ **Ενίσχυση ελληνικής παραγωγής δομικών και άλλων υλικών στην αλυσίδα των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης**

Ακόμη

- Ενίσχυση συστημάτων παραγωγής και διανομής θερμικής ενέργειας σε αστικές και βιομηχανικές χρήσεις από ΑΠΕ και ιδιαίτερα γ/θ
- Έξυπνα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ενέργειας – συστήματα αποθήκευσης ενέργειας
- Ενίσχυση συστημάτων εξοικονόμησης στη βιομηχανία
- Εξοικονόμηση ενέργειας στις μεταφορές και ενίσχυση της παραγωγής βιοκαυσίμων β' γενιάς.
- Ενίσχυση ΟΤΑ για τον πράσινο ανεφοδιασμό των πόλεων
- Ανάπτυξη Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών (Energy Service Companies-ESCO)
- Ενίσχυση της έρευνας και παραγωγής υλικών ηλεκτρονικής για την εξοικονόμηση ενέργειας στα υπολογιστικά συστήματα

Δ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

➤ **Διαχείριση απορριμμάτων**

- Υλοποίηση των έργων επεξεργασίας και αξιοποίησης στερεών αποβλήτων, όπως αυτά προβλέπονται στο εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ ΠΚΜ.
- Ενδυνάμωση της εφαρμογής των πρώτων σταδίων της ιεραρχίας διαχείρισης αποβλήτων, όπως αυτή προσδιορίζεται στην Οδηγία 2008/99/ΕΚ και τον Ν.4042/2012, δηλαδή, πρόληψη, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση,
- Ολοκλήρωση του σχεδιασμού των βασικών υποδομών εξυπηρέτησης (ΧΥΤ και ΣΜΑ) που προβλέπονται στο εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ ΠΚΜ.

Σχετικά με το Σταθμό Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων στην Ευκαρπία το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει διακηρύξει σε κάθε τόνο την ανάγκη υλοποίησης του έργου (8). Το Επιμελητήριο θεωρούσε εξαρχής και τις δύο μονάδες μεταφόρτωσης ως έργα πρώτης προτεραιότητας, **αναπόσπαστο τμήμα του σχεδίου διαχείρισης απορριμμάτων** και είχε υποστηρίξει την υλοποίηση και του Σταθμού του Φοίνικα, όταν είχαν εγερθεί αντιδράσεις.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Κοινή διαπίστωση είναι πάντως ότι τα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων υλοποιούνται με πολύ αργό ρυθμό. Στην παρούσα φάση, βασική προϋπόθεση είναι η επικαιροποίηση του ΠΕΣΔΑ ΠΚΜ με την ενσωμάτωση της Οδηγίας 2008/99/ΕΚ και του Ν.4042/2012 για την διαχείριση των αποβλήτων, λαμβάνοντας υπόψη τις υφιστάμενες και ήδη δρομολογημένες υποδομές, σε συνδυασμό με τον επικαιροποιημένο Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων, ο οποίος σήμερα βρίσκεται σε διαδικασία εκπόνησης με ευθύνη του ΥΠΕΚΑ.

Το ΤΕΕ μπορεί να αναλάβει σημαντικό ρόλο στην ενημέρωση και εκπαίδευση ομάδων του πληθυσμού, στη δημιουργία και προώθηση δικτύου εξειδικευμένων επιστημόνων μελών του, με στόχο την προώθηση ενεργειών για την πρόληψη, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση.

➤ ΕΥΑΘ

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει διακηρύξει επανειλημμένα, με αποφάσεις των οργάνων του και ψηφίσματα ότι το νερό είναι κοινωνικό αγαθό και ότι είναι αντίθετο στην ιδιωτικοποίηση της ΕΥΑΘ, λαμβάνοντας υπόψη και την ευρωπαϊκή εμπειρία, όπου οι εταιρείες ύδρευσης επαναδημοτικοποιούνται. Παρόλο που η διαδικασία της πώλησης της ΕΥΑΘ έχει ήδη ξεκινήσει, δεν είναι αργά να δρομολογηθεί άμεσα μια λύση απεμπλοκής του κράτους, που θα περιλαμβάνει την συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τον κοινωνικό έλεγχο της εταιρείας

➤ Επένδυση εξόρυξης χρυσού και μεταλλουργίας στη Χαλκιδική

Η Περιφέρεια ταλανίζεται από τη διαμάχη που έχει ξεσπάσει σε σχέση με την επένδυση εξόρυξης χρυσού και μεταλλουργίας στη Χαλκιδική. Το ΤΕΕ/ΤΚΜ, ως όφειλε, διετύπωσε σοβαρές και τεκμηριωμένες παρατηρήσεις επί της ΜΠΕ της επένδυσης. Δύο χρόνια μετά, με κύρια ευθύνη της πολιτείας, έχει επέλθει διχασμός της κοινωνίας. Η πολιτεία πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλίες για λύση του θέματος.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ, όπως διατυπώνεται και στις γενικές αναπτυξιακές προτάσεις, θεωρεί σημαντική την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου, με απαραίτο, όμως, όρο την ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων και την προστασία της ανθρώπινης υγείας.

Επιπλέον, απαιτείται να αναληφθεί από την Κυβέρνηση νομοθετική πρωτοβουλία ώστε να εκσυγχρονισθεί ο μεταλλευτικός κώδικας και να προβλέπεται σοβαρό ανταποδοτικό όφελος για το δημόσιο και την κοινωνία από την εκμετάλλευση των ορυκτών πόρων.

➤ Φορέας Διαχείρισης Θερμαϊκού Κόλπου

Ο Θερμαϊκός Κόλπος είναι μείζον αναπτυξιακό στοιχείο και πλεονέκτημα της Περιφέρειας και η ορθολογική διαχείρισή του πρώτη προτεραιότητα.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει καταθέσει πλήρη πρόταση για ίδρυση ανεξάρτητου φορέα διαχείρισής του. Η αρχική χρηματοδότηση του μπορεί να προέλθει από τα κονδύλια της νέας προγραμματικής περιόδου, ενώ στη συνέχεια σύμφωνα με την πρόταση του ΤΕΕ, ο φορέας αυτοχρηματοδοτείται (9).

Ε. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Σε ότι σχετίζεται με τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και προγραμματισμό, παρά τις κατά καιρούς προσπάθειες, έχει επέλθει μια «κωματώδης» κατάσταση. Σχεδόν όλες οι θεσμοθετημένες διαδικασίες εμφανίζουν προβλήματα για διάφορους λόγους, αποτυγχάνοντας να ανταποκριθούν ποσοτικά, ποιοτικά και χρονικά στις ανάγκες του πληθυσμού, της οικονομίας και της εποχής μας. Οι συνήθεις εκδηλώσεις και τα αποτελέσματα αυτών των προβλημάτων είναι:

- αντιφάσεις μεταξύ των διαφόρων επιπέδων Σχεδιασμού,
- αδυναμίες υλοποίησης των πολιτικών,
- πολεοδομήσεις που κρατούν δεκαετίες,
- αδυναμία χρηματοδότησης μελετών,

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- αδυναμία έγκρισης μελετών ακόμη και αυτών που είναι σχεδόν περατωμένες,
- κοινωνικές και τεχνικές υποδομές που δεν υλοποιούνται σε περιοχές που έχουν ήδη κατοικηθεί προ πολλού,
- δημόσια περιουσία που παραμένει αναξιοποίητη,
- διαρκής πύκνωση του ήδη πυκνοδομημένου οικιστικού ιστού και ποικίλα συνεχώς επιδεινούμενα κυκλοφοριακά και πολεοδομικά προβλήματα,
- καταστροφή της οικιστικής πολιτιστικής μας κληρονομιάς,
- αδιαφορία για τα περιβαλλοντικά και ενεργειακά θέματα κλπ

Συνοπτικά αναφέρουμε τα παρακάτω θέματα για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας -που έχουν και γενικότερη προβολή σε επίπεδο χώρας, η αντιμετώπιση των οποίων θεωρούμε ότι θα πρέπει να είναι άμεση:

- Να δοθεί η απαιτούμενη έμφαση στο **περιεχόμενο** του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και στη μετέπειτα εφαρμογή του, προκειμένου να αποτελέσει ένα αποτελεσματικό αναπτυξιακό εργαλείο για την Περιφέρεια.
Το νέο Περιφερειακό Πλαίσιο θα πρέπει να εμφανίζει υψηλή συνάφεια με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020, συμπληρωματικότητα με το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης (υπό θεσμοθέτηση) και να εξειδικεύει επαρκώς τις κατευθύνσεις των υπερκείμενων Χωροταξικών Πλαισίων, ιδίως αυτών που αναφέρονται σε κρίσιμους τομείς της οικονομίας της Περιφέρειας (ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού-τελεί υπό αναθεώρηση, ΕΠΧΣΑΑ Βιομηχανίας, ΕΠΧΣΑΑ ΑΠΕ-ειδικά για το τελευταίο χρειάζεται η χορήγηση κατευθύνσεων συνολικά για τον ενεργειακό τομέα).
Υπό το πρίσμα των ανωτέρω απαιτήσεων, αλλά και στο πλαίσιο της μέχρι σήμερα πορείας υλοποίησης του υφιστάμενου ΠΠΧΣΑΑ και εκπόνησης του νέου εκτιμάται ότι θα ήταν χρήσιμη η ενίσχυση των δομών εκείνων της κεντρικής –κυρίως- διοίκησης, που εμπλέκονται ενεργά στην εκπόνηση του τελευταίου και θα αναλάβουν μετέπειτα την εφαρμογή του.
- Θεσμοθέτηση του **νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης (ΡΣΘ)** και αποσαφήνιση των προθέσεων του Υπουργείου αναφορικά με τη λειτουργία του αντίστοιχου **Οργανισμού**, ιδίως υπό το πρίσμα των ανακοινώσεων για τη διατήρηση του αντίστοιχου Οργανισμού της Αθήνας. Στην περίπτωση, δε, που διατηρηθούν τα διευρυμένα όρια αρμοδιότητας του Οργανισμού, που πρότείνει το νέο Ρυθμιστικό, επιβάλλεται η ενίσχυσή του, ώστε να ανταπεξέλθει με αποτελεσματικό τρόπο στις νέες αυξημένες απαιτήσεις.
- Ενίσχυση με στελεχιακό δυναμικό, εν γένει, των δομών της κεντρικής διοίκησης που εμπλέκονται στο σχεδιασμό (ΔΙΠΕΧΩΣ, ΟΡΘΕ), καθώς η σταδιακή τους αποδυνάμωση επιταχύνθηκε τα τελευταία χρόνια.
- Επιτάχυνση των διαδικασιών για την εκπόνηση και έγκριση των πολεοδομικών μελετών (ΓΠΣ, μελέτες κτηματογράφησης-πράξεις εφαρμογής). Να υπάρξουν οι θεσμικές (institutional) παρεμβάσεις, ώστε οι πολεοδομικές μελέτες να υπακούουν σε κατευθύνσεις που θα προάγουν την αειφόρο ανάπτυξη και όχι να εξυπηρετούν υποκειμενικές προτεραιότητες τοπικών αιρετών παραγόντων (λ.χ. ενίσχυση της συνεργασίας του Υπουργείου με τη ΔΙΠΕΧΩΣ, παροχή κατευθύνσεων στους μελετητές, κ.ο.κ.).
- Ολοκλήρωση του **Εθνικού Κτηματολογίου** με δικλείδες που θα εξασφαλίζουν τη μέγιστη αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού της χώρας με τη μέγιστη διαφάνεια. Πραγματοποίηση διεθνούς διαγωνισμού για την επίβλεψη του έργου, ώστε να επιταχυνθεί η διαδικασία και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της υλοποίησής του.
- Αντιμετώπιση του προβλήματος της **«εκτός σχεδίου» δόμησης** με επίσπευση του σχεδιασμού και ενεργητική πολιτική από μέρους του Υπουργείου (λ.χ. ομογενοποίηση

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

συμπερασμάτων σχετικών μελετών, παροχή κατευθύνσεων στις ΔΙΠΕΧΩΣ και τους μελετητές), με σταθερή κατεύθυνση τον έλεγχο και περιορισμό της.

- Ειδικότερα σε ότι αφορά στο νέο Νόμο για την αυθαίρετη δόμηση, απαιτείται η άμεση έκδοση Υπουργικών αποφάσεων και Προεδρικών Διαταγμάτων για την εφαρμογή του (π.χ. Αρθρ11,παρ8-παρ17.γ, Αρθρ23 παρ,18.3-19.5-20.β-21.δ, Αρθρ.31,παρ3α-παρ5 κ.α) και είναι απαραίτητη η όσο το δυνατόν ταχύτερη επίλυση πρακτικών θεμάτων όπως π.χ. η ανάρτηση των αεροφωτογραφιών **και η άμεση ενεργοποίηση της ταυτότητας κτιρίου.**

Επισυνάπτονται οι μέχρι σήμερα θέσεις και προτάσεις του Τμήματος για τον Χωροταξικό και Σχεδιασμό (10), οι θέσεις επί της Έκθεσης της Επιτροπής Χωροταξικής και Πολεοδομικής Μεταρρύθμισης για το νέο σύστημα χωρικού σχεδιασμού (11), οι θέσεις επί της Α' Φάσης Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (12), οι θέσεις και προτάσεις επί του σχεδίου ΚΥΑ του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α.) του Τουρισμού (13) καθώς και η πρόταση του ΤΕΕ/ΤΚΜ για την αναβάθμιση του Οργανισμού Ρυθμιστικού σε φορέα Μητροπολιτικής διακυβέρνησης της Θεσσαλονίκης (14).

ΣΤ. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Σε αυτή την παράγραφο παρατίθεται ένα γενικό πλαίσιο σχεδιασμού που έχει προτείνει το ΤΕΕ/ΤΚΜ για τη νέα Προγραμματική Περίοδο και στο οποίο εντάσσονται τα παραπάνω έργα και οι δράσεις που αφορούν το Υπουργείο σας.

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας είναι:

- Ο τουρισμός λόγω περιβάλλοντος, κλίματος και ιστορίας
- Η ποιοτική γεωργία, κτηνοτροφία και αλιεία λόγω κλίμακας, περιβάλλοντος και κλίματος.
- Ο ορυκτός πλούτος

Κλειδί για την ορθολογική και αποτελεσματική αξιοποίηση αυτών των πλεονεκτημάτων είναι η βιώσιμη ανάπτυξή τους, η ορθολογική χωροθέτηση των σχετικών δράσεων και η εκμετάλλευσή τους σε συνδυασμό με την εστιασμένη ανάπτυξη δορυφορικής μεταποιητικής δραστηριότητας.

Κατά συνέπεια απαιτείται προσεκτικός σχεδιασμός δράσεων **ειδικά για την Περιφέρεια**. Η ύπαρξη αυτόνομου Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος όπου η διαχείριση του, είτε στο σύνολο, είτε στην συντριπτική του πλειοψηφία θα υπάγεται στην αποκλειστική διαχειριστική αρμοδιότητα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και την εποπτεία της Πολιτείας καθίσταται επιτακτική.

Το νέο μοντέλο διαχείρισης θα πρέπει να ενσωματώνει :

- Την αποκέντρωση
- Την ευελιξία
- Την μετατροπή της Περιφέρειας και των Υπηρεσιών τους σε θύλακες σχεδιασμού και παρακολούθησης και όχι υλοποίησης.

Ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας είναι η ύπαρξη αποδεδειγμένα αποτελεσματικών δομών και δυναμικών φορέων όπως η Εγνατία Οδός, το ΤΕΕ/ΤΚΜ, το ΚΕΠΑ, το ΕΚΕΤΑ, ο ΣΕΠΒΕ κλπ. Η αξιοποίηση τους ως Ενδιάμεσων Φορέων για τη διαχείριση των δράσεων θα συμβάλλει τόσο στην επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων όσο και στην αξιοποίηση του υψηλής ποιότητας στελεχιακού της δυναμικού.

➤ **Ανάπτυξη πολύπλευρης τουριστικής δραστηριότητας**

Το σημερινό μοντέλο εξαντλείται στην «ανάπτυξη» θερινού παράκτιου τουρισμού με όλα τα συνεπαγόμενα όπως υπερβολική δόμηση, υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες. Κατά τη νέα προγραμματική περίοδο οφείλουν να ενισχυθούν δράσεις για την αντιστροφή αυτού του κλίματος, όπως:

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- ανάδειξη της φυσιογνωμίας της όπως διαμορφώνεται από τον μνημειακό πλούτο, τις περιοχές φυσικού κάλλους, το δομημένο περιβάλλον και τις σύγχρονες παραγωγικές δραστηριότητες.
- σύνδεση των παραπάνω με «διαδρομές», «δρόμους» και δραστηριότητες γενικότερου ή εξειδικευμένου ενδιαφέροντος, ενιαυσίας διάρκειας.
- Ενίσχυση συνοδευτικών υπηρεσιών, όπως συνεδριακές (πανεπιστημιακές, επιστημονικές, φιλοσοφικές, επαγγελματικές), υπηρεσίες ανάνηψης σε υψηλής ποιότητας θεραπευτικό περιβάλλον κλπ.
- Ενίσχυση της μεταποίησης για υψηλής ποιότητας τοπικά προϊόντα μεταποίησης που συνδέουν την ιστορία με το ζωντανό παρόν μιας δυναμικής παραγωγικά περιοχής.

➤ **Ανάπτυξη ποιοτικής γεωργίας και κτηνοτροφίας**

Στην Κεντρική Μακεδονία που κατέχει τα πρωτεία σε ότι αφορά στη γεωργική παραγωγή και γενικά στον πρωτογενή τομέα, επικρατεί, όπως σε όλη τη χώρα, το υδροβόρο και αντιπεριβαλλοντικό μοντέλο, που επιβίωσε λόγω επιδοτήσεων. Στη νέα προγραμματική περίοδο πρέπει να δρομολογηθεί ένα νέο μοντέλο με οργανωμένη ενημέρωση – καθοδήγηση, στοχευμένες ενισχύσεις και αυστηρούς ελέγχους οφείλει να στηρίζεται :

- στην αξιοποίηση και διαφύλαξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων, της γης και του κλίματος για την προώθηση της παραγωγής ποιοτικών προϊόντων με.
- Εξοικονόμηση νερού
 - ο Ενίσχυση ΟΤΑ για μελέτες και έργα διαχείρισης λεκανών απορροής και συμμόρφωσης με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ.
 - ο Ενίσχυση παραγωγών για εγκατάσταση αποδοτικών συστημάτων άρδευσης (σύνδεση με σχέδια βελτίωσης, με τη μορφή που θα λάβουν τη νέα περίοδο)
 - ο Ενίσχυση συλλογικών φορέων αγροτών και ΟΤΑ για εκμετάλλευση επιφανειακών υδάτων για άρδευση και ελέγχου ποιότητας.
- Διαχείριση και προστασία εδάφους
 - ο Ενίσχυση ΟΤΑ και άλλων αρμόδιων φορέων για έργα προστασίας εδάφους από διάβρωση, ρύπανση, υποβάθμιση
- στην εξαγωγή των προϊόντων με brand name, κατά το δυνατόν μεταποιημένων, και όχι απλώς συσκευασμένων. Παράλληλα χρειάζεται να περιοριστεί η διάθεση των γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων ως πρώτης ύλης μόνον σε τοπικό επίπεδο (τουρισμός, εγχώρια κατανάλωση, μεταποίηση).

Η χρήση της γης για ανανεώσιμες πηγές ενέργειες πρέπει να εστιαστεί στις άγονες περιοχές και όχι στους εύφορους αγρούς, ενώ χρειάζεται να προωθηθεί, με κατάλληλα κίνητρα, η επί τόπου παραγωγή των υλικών και του εξοπλισμού των εγκαταστάσεων.

➤ **Ισόρροπη αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου.**

Ενισχύσεις της αξιοποίησης των ορυκτών στην εγχώρια μεταποίηση, προς εμπλουτισμό του επώνυμου εμπορικού – τουριστικού – πολιτιστικού προϊόντος.

➤ **Ανάπτυξη Μεταποιητικής δραστηριότητας**

Οι τρεις παραπάνω δράσεις προϋποθέτουν την ανάπτυξη μεταποιητικής δραστηριότητας η οποία θα τις υποστηρίξει, θα εξασφαλίζει τον εξοπλισμό τους και θα αξιοποιεί τα προϊόντα τους.

Εάν οι μη ανανεώσιμες ορυκτές ύλες εξάγονται χύδην, εάν τα γεωκτηνοτροφικά προϊόντα αποστέλλονται ακατέργαστα και εάν όλος ο εξοπλισμός, από τον απλούστερο δυνατό τουριστικό έως τον πλέον προηγμένο των ανανεώσιμων πηγών, είναι εισαγόμενος, τότε η απασχόληση θα είναι η ελάχιστη δυνατή, η εγχώρια προστιθέμενη αξία μηδενική και η όποια ανάπτυξη πλασματική, βραχυπρόθεσμη και θνησιγενής.

Κατά συνέπεια είναι άμεση ανάγκη για υποστήριξη της μεταποιητικής δραστηριότητας.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Παράλληλα χρειάζεται να υποστηριχθεί η **δημιουργία clusters** ώστε να αρθούν προβλήματα ανταγωνιστικότητας λόγω κλίμακας. Υπενθυμίζεται ότι ήδη από το Β'ΚΠΣ έγινε απόπειρα εισαγωγής των clusters στο ελληνικό επιχειρηματικό τοπίο με πενιχρά αποτελέσματα.

ΕΛΒΟ

Η **αποβιομηχάνιση και η ανεργία**, σοβούσαν στη Θεσσαλονίκη και την Περιφέρεια προ της κρίσης, λόγω του κλεισίματος παραδοσιακών κλάδων αλλά και της μετεγκατάστασης των επιχειρήσεων εντάσεως εργασίας στα γειτονικά Βαλκάνια.

Σήμερα η ανεξέλεγκτη κατάσταση δέχεται ένα τεράστιο πλήγμα με το κλείσιμο της ΕΛΒΟ.

Το ζήτημα, όμως της αμυντικής βιομηχανίας είναι σαφώς ευρύτερο. Παραμένοντας αυστηρά στο τεχνικό επίπεδο, δηλώνουμε τη βαθιά αντίθεση του ΤΕΕ στη διάλυση ενός από τα τελευταία εναπομείναντα κομμάτια του παραγωγικού ιστού της χώρας, με σημαντικά χαρακτηριστικά έρευνας και καινοτομίας.

➤ **Πιλοτικές δράσεις**

Η ΠΚΜ περιλαμβάνει στα γεωγραφικά της όρια το μεγαλύτερο Πανεπιστήμιο της Ελλάδας και μια σειρά από αξιόλογα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα. Κατά συνέπεια υπάρχει και δυνατότητα έρευνας με στόχο καινοτόμους υπηρεσίες και προϊόντα αλλά και τεράστια δεξαμενή ταλαντούχων και καταρτισμένων επιστημόνων, η οποία δυστυχώς εκρέει προς το εξωτερικό. Ένα ζήτημα είναι η απομόνωση των ερευνητικών ιδρυμάτων από την παραγωγή. Ένα άλλο είναι έλλειψη αρχικού κεφαλαίου (seed capital) που εμποδίζει την υλοποίηση των ιδεών των νέων επιστημόνων.

Προτάσεις:

- Δημιουργία προγραμμάτων μικροχρηματοδότησης για “start-up” εταιρείες με ταχύτατη αξιολόγηση και εκταμίευση.

Σχετικά προγράμματα που τρέχουν σήμερα, εξαιρώντας τα υπόλοιπα προβλήματα, καθυστερούν σημαντικά, με αποτέλεσμα η όποια καινοτομία να γίνεται παρωχημένη. Επειδή, ο έλεγχος τόσο μεγάλης κλίμακας προτάσεων είναι σχετικά δύσκολος, προτείνεται να ανατεθεί η διαχείριση των κονδυλίων στους αντίστοιχους φορείς. Για παράδειγμα, για τους Μηχανικούς, το ρόλο του διαχειριστικού φορέα μπορεί να αναλάβει το ΤΕΕ/ΤΚΜ. Επίσης το τεχνικό επιμελητήριο σε συνεργασία και με άλλους επιστημονικούς και επαγγελματικούς φορείς, θα μπορούσε να υποστηρίξει και προγράμματα διεπιστημονικού χαρακτήρα.

- Δημιουργία Προ-θερμοκοιτίδων Νέων Επιστημόνων.

Προτείνεται η δημιουργία και ενίσχυση του θεσμού της προ-θερμοκοιτίδας (pre-incubation) και συνοδού εργαλείου μικρο-χρηματοδότησης για νέους επιστήμονες με στόχο την αναστροφή διαρροής ανθρωπίνου δυναμικού υψηλής κατάρτισης (Brain Draining) και τη δημιουργία καινοτόμων επιχειρήσεων.

Ενίσχυση μηχανισμών διαμεσολάβησης μεταξύ έρευνας και παραγωγής και μεταφοράς τεχνογνωσίας. Το ΤΕΕ/ΤΚΜ μπορεί να αναλάβει πρωτεύοντα ρόλο σε αυτή τη διαμεσολάβηση, ως επιστημονικός φορέας που οι αρμοδιότητές του το ευρύτερο πεδίο δραστηριοτήτων των μελών του περιλαμβάνουν ακριβώς τους τομείς των οποίων επιχειρείται η σύνδεση.

- Άμεση ενεργοποίηση της Αλεξάνδρειας Ζώνης Καινοτομίας.

Προτείνεται η δημιουργία του πρώτου θύλακα για τη Ζώνη Καινοτομίας χρησιμοποιώντας την υπάρχουσα υποδομή του Ε.Θ.Ι.Α.Γ.Ε. και την προεργασία που έχει γίνει για το cluster στον Αγροτοδιατροφικό τομέα (BioAgroFood Cluster).

- Ανάπτυξη Ηλεκτρονικών Υποδομών και Υπηρεσιών.

Για τις απομακρυσμένες περιοχές της περιφέρειας, ο στόχος της κοινωνικής συνοχής να συνδεθεί με ανάπτυξη υποδομών ευρυζωνικότητας και πολλαπλών υπηρεσιών

Z. ΠΑΙΔΕΙΑ - ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Μείζον ζήτημα, όχι μόνο για την ανάπτυξη αλλά και για την ιστορική συνέχεια της χώρας είναι η Παιδεία, της οποίας τα αποτελέσματα θα είναι μεσο-μακροπρόθεσμα ορατά στην έρευνα, την παραγωγή, την επιχειρηματική αντίληψη και κυρίως στην κοινωνική και πολιτική συμπεριφορά πολιτών .

Οι επιλογές της Πολιτείας που αφορούν τις δομές της Παιδείας αλλά και την αξιοποίηση των Επιστημόνων, είναι συχνά αδικαιολόγητες έως αλλοπρόσασλλες:

Ανοικοκλείνουν τμήματα με κριτήρια ψηφοθηρίας στην περιοχή που τα φιλοξενεί. Νομοθετούνται και αποδίδονται εν μία νυκτί επαγγελματικά δικαιώματα αναλόγως της επιρροής αντίστοιχων κύκλων στην πολιτική ηγεσία. Στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση αυξομειώνονται οι ώρες μαθημάτων αναλόγως των πολιτικών πιέσεων που ασκούνται.

Σε ότι αφορά στην **Τεχνική Παιδεία**, είμαστε μάρτυρες μιας δεκαπενταετούς, τουλάχιστον, προσπάθειας απαξίωσής της, που ενίοτε λαμβάνει διαστάσεις εκποίησης.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ αναγνωρίζει την αναγκαιότητα μιας σοβαρής μεταρρύθμισης σε όλο το φάσμα της εκπαίδευσης. Αναγνωρίζει όμως και τα προβλήματα που εμφανίζονται πανομοιότυπα όπου και όποτε απαιτείται σχεδιασμός, δηλαδή: συγκεκριμένοι στόχοι, βέλτιστη διαδικασία προσέγγισης, προσδιορισμός και εξασφάλιση των μέσων, διαδικασία ελέγχου των αποτελεσμάτων και βέβαια κοινωνική συναίνεση.

Στις σημερινές συνθήκες, όπου η χώρα μας φαίνεται να παράγει αθρόα επιστήμονες προς εξαγωγή, πρωτεύον ζήτημα είναι η συγκράτηση και η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, δεδομένου ότι αυτό το ζήτημα διαπερνά οριζοντίως όλους τους παραπάνω τομείς. Το ΤΕΕ/ΤΚΜ θεωρεί ότι υπάρχουν σημαντικά περιθώρια δράσης, δεδομένου ότι η αξιοποίηση της γνώσης και των ικανοτήτων των Ελλήνων επιστημόνων, σημαίνει περισσότερες, καλύτερες, πιο ασφαλείς θέσεις εργασίας για όλους τους εργαζόμενους. Ζητούμενα είναι:

- στοχευόμενη και ουσιαστική μετεκπαίδευση για την κάλυψη πραγματικών αναγκών και όχι για πρόσκαιρη βελτίωση των δεικτών ανεργίας.
- κατάλληλα κίνητρα για την ενσωμάτωση παραγωγικών πληθυσμών στα νέα πρότυπα
- προστασία της εργασίας
- θεσμικά κατοχυρωμένη φροντίδα, κάλυψη και προστασία των πολιτών που μεταναστεύουν για την εξασφάλιση εργασίας σε προορισμούς εκτός της ΕΕ.
- ενίσχυση νέων επιστημόνων που ειδικεύονται σε θέματα αιχμής, όπως το περιβάλλον και η καινοτομία

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Αφήσαμε για το τέλος τα μεγάλα προβλήματα που ταλανίζουν τον κλάδο των μηχανικών.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ ως φορέας με κύριο λόγο και άμεση εμπλοκή στα αναπτυξιακά ζητήματα, **βιώνει καθημερινά τη δραματική ύφεση της Κεντρικής Μακεδονίας**, της μεγαλύτερης Περιφέρειας της χώρας, κεντρικής και παραμεθόριας ταυτόχρονα, που φιλοξενεί όλες τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες και το δεύτερο μεγαλύτερο Πολεοδομικό Συγκρότημα.

Ως οργανισμός των μηχανικών της Κεντρικής Μακεδονίας, **βιώνει τα τεράστια προβλήματα των μελών του**. Η δραματική ανεργία του κλάδου, ιδιαίτερα στην Περιφέρεια, οι δυσβάσταχτες και εντελώς ανεξήγητες αυξήσεις των ασφαλιστικών εισφορών και οι εξίσου ανεξήγητες επιβουλές της πολιτείας κατά των μηχανικών είναι επαρκείς λόγοι ώστε οι νέοι να εγκαταλείψουν το επάγγελμα ή /και τη χώρα, ενώ οι μεγαλύτεροι να περιοριστούν στο βιοπορισμό. Οι Μηχανικοί είναι οι μόνοι εργαζόμενοι που στερούνται το δικαίωμα που έχουν όλοι οι υπόλοιποι Έλληνες ασφαλισμένοι, **δηλαδή να επιλέγουν την ασφαλιστική κατηγορία τους**. Οι εγγραφές στο ΤΕΕ μειώνονται, αντιστοίχως αυξάνονται οι αιτήσεις διαγραφής, ενώ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

παρατηρείται αθρόα έξοδος των νέων μηχανικών από τη χώρα. Το Τμήμα μας, μάλιστα, ανέλαβε την πρωτοβουλία να δημιουργήσει ένα δίκτυο επαφής με τα μέλη μας που εργάζονται στο εξωτερικό.

Το ζήτημα όμως είναι ποιος θα σχεδιάσει και θα δρομολογήσει την ανάπτυξη σε αυτή τη χώρα με την περιορισμένη παραγωγική βάση; Ποιος θα σχεδιάσει και θα υλοποιήσει ασφαλείς και σύγχρονες υποδομές, εάν το αξιόμαχο και αξιόπιστο δυναμικό μας παροπλιστεί ή εγκαταλείψει την Ελλάδα.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ είναι **αποφασισμένο** να υπερασπιστεί το επιστημονικό τεχνικό δυναμικό της Κεντρικής Μακεδονίας και είναι **έτοιμο** να υποστηρίξει το αναπτυξιακό σχέδιο που αναφέρεται παραπάνω, όπως και κάθε αναπτυξιακή πρωτοβουλία: έντιμα, ανυστερόβουλα, με υψηλής ποιότητας τεκμηριώσεις και μοναδικό κριτήριο το κοινό καλό.

Με βαθιά εκτίμηση

Για το ΤΕΕ/ΤΚΜ
Ο Πρόεδρος

Τάσος Κονακλίδης

Συνημμένα:

Ψηφιακός δίσκος:

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΕΡΓΑ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

1. Ενιαίο Στρατηγικό Σχέδιο Υποδομών-Μεταφορών Θεσσαλονίκης. Αποτελέσματα της διαβούλευσης και προτάσεις του ΤΕΕ/ΤΚΜ
2. Οι αρχαιότητες και ο σταθμός Βενιζέλου του ΜΕΤΡΟ: Μια ευκαιρία για την πόλη. Πρόταση ΤΕΕ – Αρχιτεκτονική Προσέγγιση
3. Έργα προτεραιότητας του Ενιαίου Στρατηγικού Σχεδίου Υποδομών Μεταφορών
4. Σιδηροδρομική Εγνατία
5. Προαστιακός Σιδηρόδρομος: Προοπτικές και δυνατότητες λειτουργίας στην Ευρύτερη Περιοχή Θεσσαλονίκης και στην Περιφέρεια Κ. Μακεδονίας

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

6. Γεωθερμία
7. Ενεργειακή Εκμετάλλευση Αστικών Απορριμμάτων

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

8. Σταθμός Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων ΒΔ Τομέα
9. Φορέας Διαχείρισης Θερμαϊκού Κόλπου

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

10. Θέσεις και προτάσεις του ΤΕΕ/ΤΚΜ για το Χωροταξικό και Πολεοδομικό Σχεδιασμό
11. Θέσεις επί της Έκθεσης της Επιτροπής Χωροταξικής και Πολεοδομικής Μεταρρύθμισης για το νέο σύστημα χωροταξικού σχεδιασμού.
12. Θέσεις επί της Α΄Φάσης Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κ. Μακεδονίας
13. Θέσεις και προτάσεις επί του σχεδίου ΚΥΑ του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης του Τουρισμού
14. Πρόταση του ΤΕΕ/ΤΚΜ για την αναβάθμιση του Οργανισμού Ρυθμιστικού σε φορέα Μητροπολιτικής διακυβέρνησης της Θεσσαλονίκης

ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΕ ΚΑΙ ΤΣΜΕΔΕ

Ασφαλιστικό - Λειτουργία ΤΕΕ